

PASSFR.EU

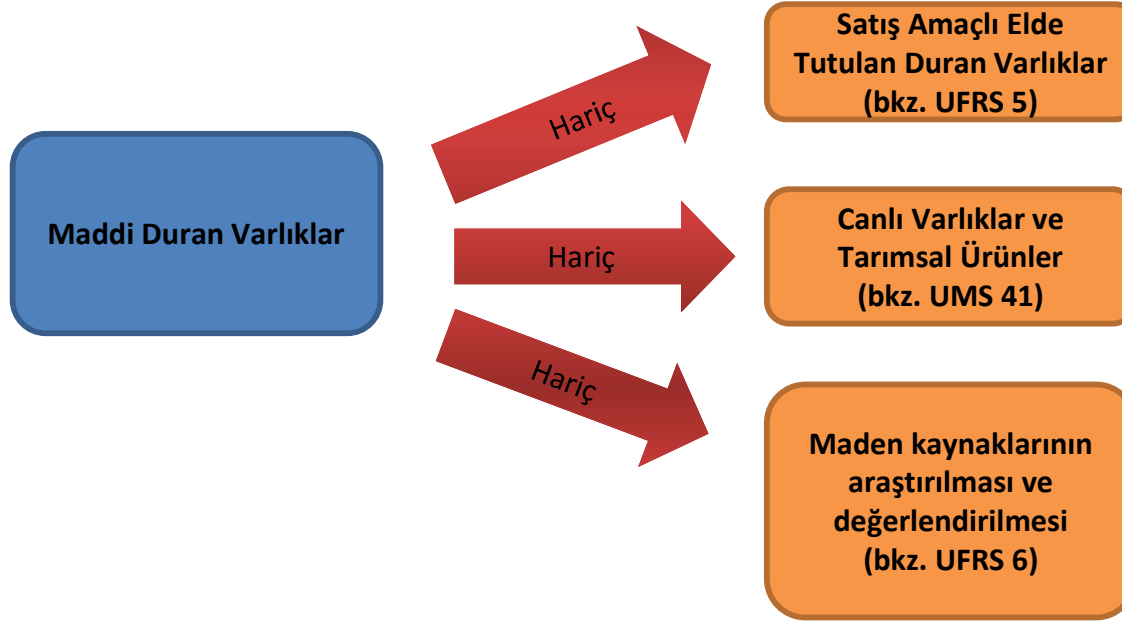
A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

UMS® 16 Maddi Duran Varlıklar

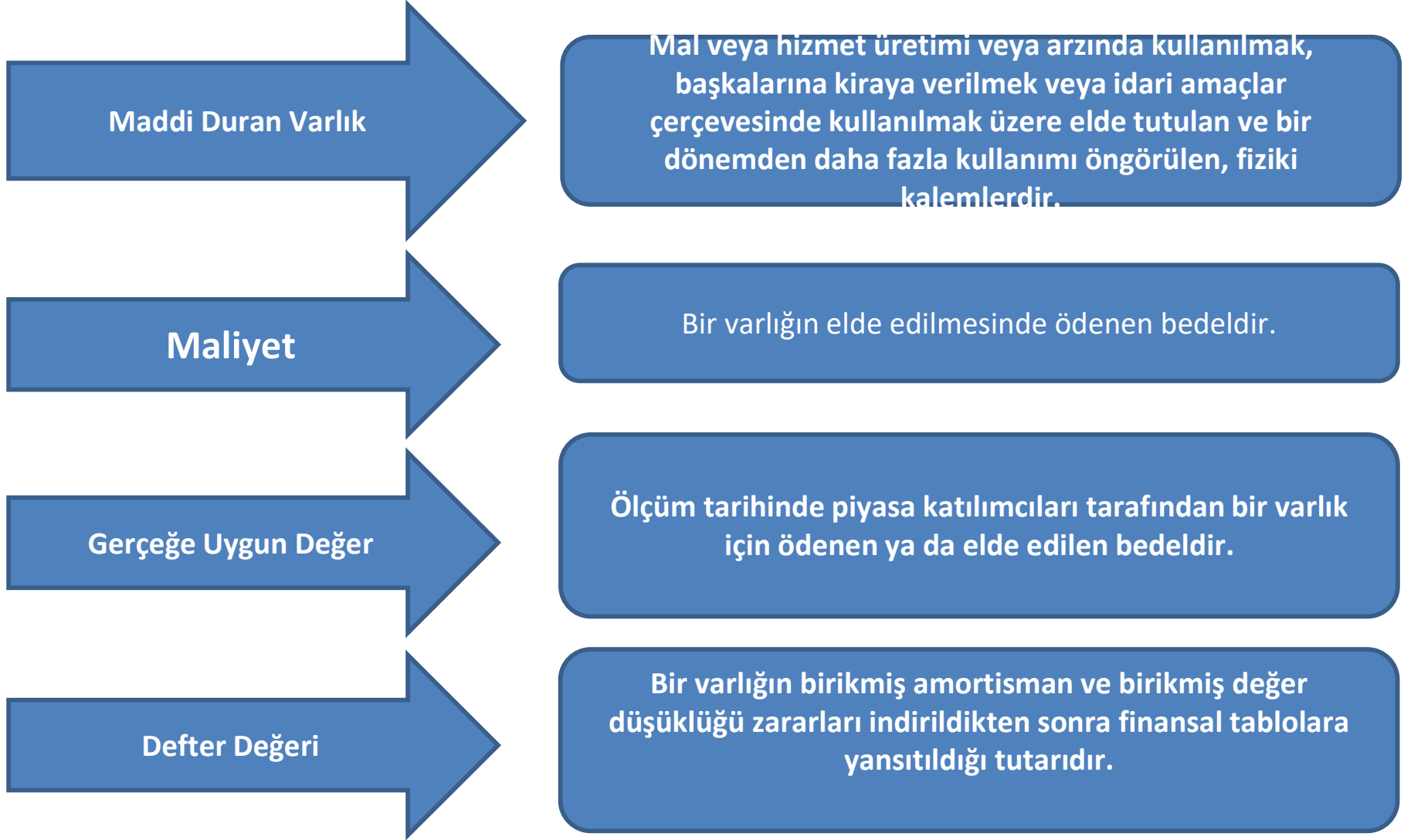

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

AMAÇ VE KAPSAM

TEMEL KAVRAMLAR

TEMEL KAVRAMLAR

Amortisman

Bir varlığın amortismanına tabi tutarının, yararlı ömür süresince sistematik olarak dağıtılmasıdır.

Amortismanına tabi tutar

Bir varlığın finansal tablolardaki değerinden kalıntı değerinin düşülmesiyle bulunan tutar

Kalıntı Değer

Bir varlık tahmin edilen yararlı ömrünün sonundaki durum ve yaşına ulaştığında elden çıkarılması sonucu elde edilmesi beklenen tutardan, elden çıkarmanın tahmini maliyetleri düşülerek ulaşılan tahmini tutar.

TEMEL KAVRAMLAR

Değer Düşüklüğü Zararı

Bir varlığın defter değerinin geri kazanılabilir tutarını aşan kısmını ifade eder.

Varlığın Faydalı Ömrü

Bir varlığın işletme tarafından kullanılabilmesi beklenen süreyi veya ilgili varlıktan elde edilmesi beklenen üretim sayısı veya benzeri üretim birimini ifade eder.

Geri Kazanılabilir Değer

Bir varlığın gerçeğe uygun değerinden satış giderleri çıkarılarak bulunan değeri ile kullanım değerinden büyük olanıdır.

MUHASEBELEŐTİRME

Muhasebeleőtirme için gereklilikler

İlgili varlıktan ekonomik beklenti getirisi olmalı

Varlığın değeri güvenilir şekilde belirlenebilmelidir.

ve

MUHASEBELEŐTİRMEDE ÖZEL DURUM:

**BİRÇOK VARLIĞIN ORTAK FİYATA SATIN
ALINMASI**

ÖRNEK: BİRÇOK VARLIĞIN SATIN ALINMASI

Örnek: Toplam 300.000 PB'ye garaj, arsa ve taşıt satın alınmıştır.

Varlıkların piyasa değeri:

√ garaj: 140.000 PB

√ arsa: 110.000 PB

√ taşıt: 100.000 PB

Soru: Her bir varlık kalemi hangi değer ile muhasebeleştirilmelidir?

Çözüm:

$$1. \text{Kısmi Pay} = \frac{\text{Varlığın gerçeğe uygun değeri}}{\text{Tüm varlıkların toplam gerçeğe uygun değeri}}$$

$$\text{Garaj} = \frac{140,000 \text{ PB}}{350,000 \text{ PB}} = 0.4$$

$$\text{Arsa} = \frac{110,000 \text{ PB}}{350,000 \text{ PB}} = 0.31$$

$$\text{Taşıt} = \frac{100,000 \text{ PB}}{350,000 \text{ PB}} = 0.29$$

2. Varlıklar arasında toplam piyasa değerinin dağıtılması

$$\text{Garaj} = 300,000 \times 0.4 = 120,000 \text{ PB}$$

$$\text{Arsa} = 300,000 \times 0.31 = 93,000 \text{ PB}$$

$$\text{Taşıt} = 300,000 \text{ PB} \times 0.29 = 87,000 \text{ PB}$$

ÖLÇÜM

Soru: Maddi duran varlıklar ilk olarak hangi değer ile muhasebeleştirilir?

ilk ölçüm, maliyet değeri

Maliyet neleri içerir?

ÖRNEK:

Maliyetin Hesaplanması

Örnek: Alfa PLC yeni bir merkez ofis inşa etmektedir.

Arsanın satın alınması	210.000 PB
Pul Vergisi	8.300 PB
Arsanın temizlenmesi	14.150 PB
Yapı Malzemeleri	35.000 PB
İşçilik:	
- İnşaatçılar	25.800 PB
- Arsa yöneticisi	8.300 PB
- İdari Müdür	5.000 PB
Kredi faizi (inşaatın ilk gününde binayı finanse etmek için alınır)	3.300 PB
Genel giderler	7.500 PB

Soru: Binanın maliyeti ne kadardır?

Çözüm:

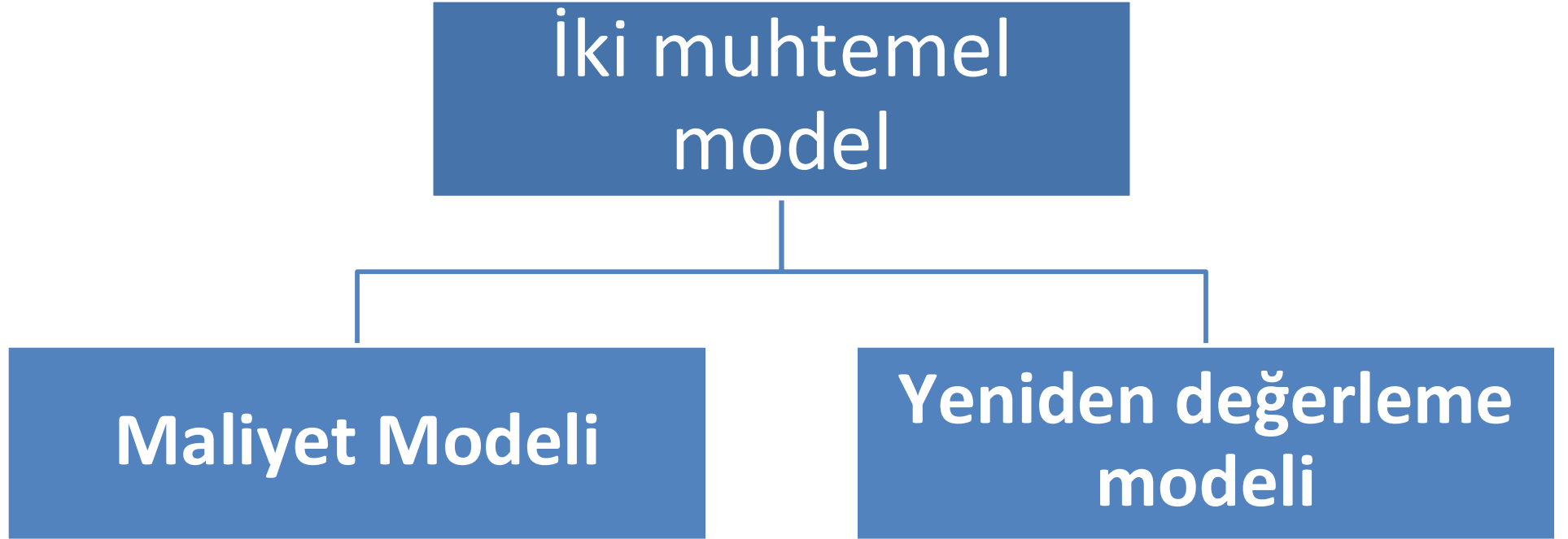
Arsanın satın alınması	210.000 PB	Aktifleştir
Pul Vergisi	8.300 PB	Aktifleştir
Arsanın temizlenmesi	14.150 PB	Aktifleştir
Yapı Malzemeleri	35.000 PB	Aktifleştir
İşçilik: - İnşaatçılar - Arsa yöneticisi - İdari Müdür	25.800 PB 8.300 PB 5.000 PB	Aktifleştir Aktifleştir Giderleştir
Kredi faizi (inşaatın ilk gününde binayı finanse etmek için alınır)	3.300 PB	Aktifleştir *
Genel giderler	7.500 PB	Giderleştir

$$\text{Maliyet} = 210,000 \text{ PB} + 8,300 \text{ PB} + 14,150 \text{ PB} + 35,000 \text{ PB} + 25,800 \text{ PB} + 8,300 \text{ PB} + 3,300 \text{ PB} = 304,850 \text{ PB}$$

---

* Bakınız UMS 23 Borçlanma maliyetleri, çünkü bu tutarın tam olarak aktifleştirilmesine izin vermeyebilecek uygun koşullar ve diğer hususlar vardır.

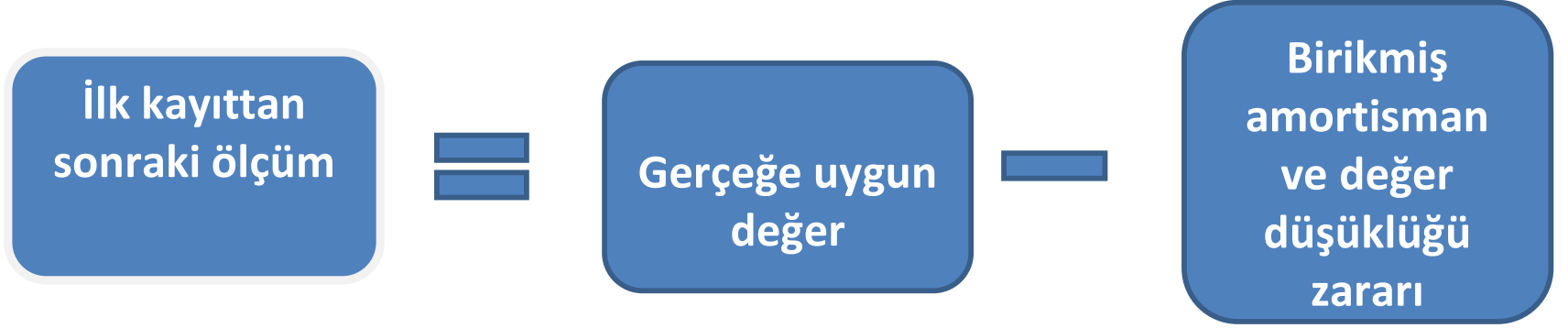
İlk kayıttan sonraki ölçüm

Maliyet modeline göre sonraki ölçümlerde değerin tespiti

Yeniden değerleme modeline gore sonraki olumlerde değerin tespiti

Örnek:

Yeniden değerlendirme modeli ile sonraki ölçüm

Bir bina 1 Ocak 2005 tarihinde satın alınmıştır:

1 Ocak 2005 tarihindeki maliyet	160.000 PB
Faydalı Ömür	50 yıl
31 Aralık 2020 tarihinde yeni gerçeğe uygun değer	350.000 PB

soru:

Yeniden değerlemenin sonucu nasıl muhasebeleştirilecek ve Alpha'nın 31 Aralık 2020'de sona eren yıla ilişkin hesaplarına etkisi ne olacak?

Çözüm:

31 Aralık 2020 itibariyle defter değeri:

Maliyet (Brüt Defter değeri): 160,000 PB

$$\text{Birikmiş Amortisman} = \frac{160,000 \text{ PB}}{50} = 3,200 \text{ PB} \times 16 = 51,200 \text{ PB}$$

$$\text{Net defter değeri} = 160,000 \text{ PB} - 51,200 \text{ PB} = 108,800 \text{ PB}$$

Gerçeğe uygun değer 350,000 PB.

$$\text{Yeniden değerlendirme sonucu} = 350,000 \text{ PB} - 108,800 \text{ PB} = 241,200 \text{ PB}$$

Bh. Maddi Duran Varlık 190,000 PB

Bh. Birikmiş Amortisman 51,200 PB

Bh. Yeniden değerlendirme karşılığı 241,200 PB

HESAP ÖZETİ

Birikmiş Amortismanlar

2. Yeniden değerlendirme sonrası Amortismanlarda artış	51,200 PB	Yeniden değerlendirme öncesi	51,200 PB	1.
		Yeniden değerlendirme sonrası bakiye: 0 PB		

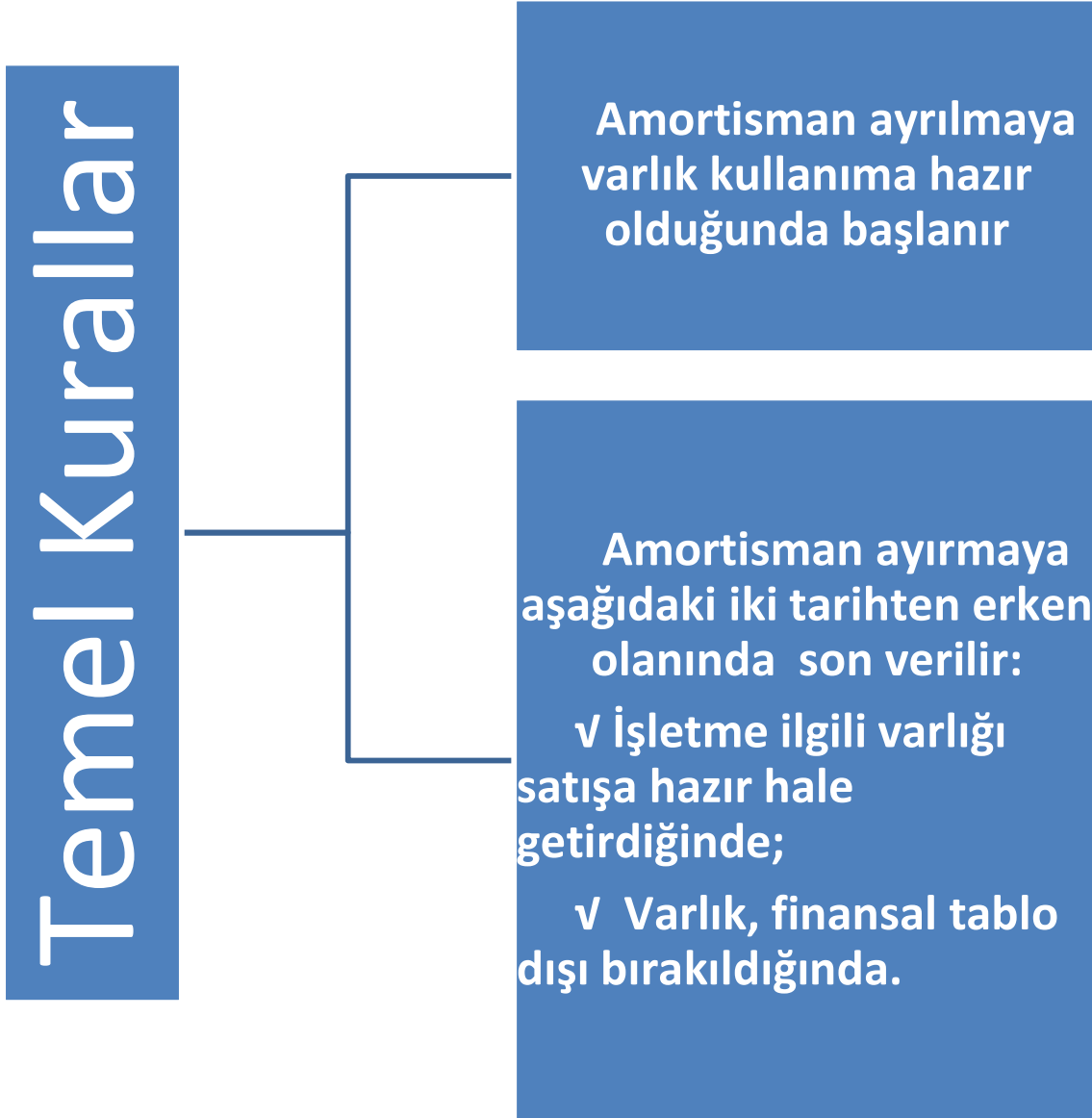
Maddi Duran Varlıklar

1. Binanın elde etme maliyeti	160,000 PB			
2. Yeniden değerlendirme sonrası brüt defter değerindeki artış	190,000 PB			
Yeniden değerlendirme sonrası bakiye:	350,000 PB			

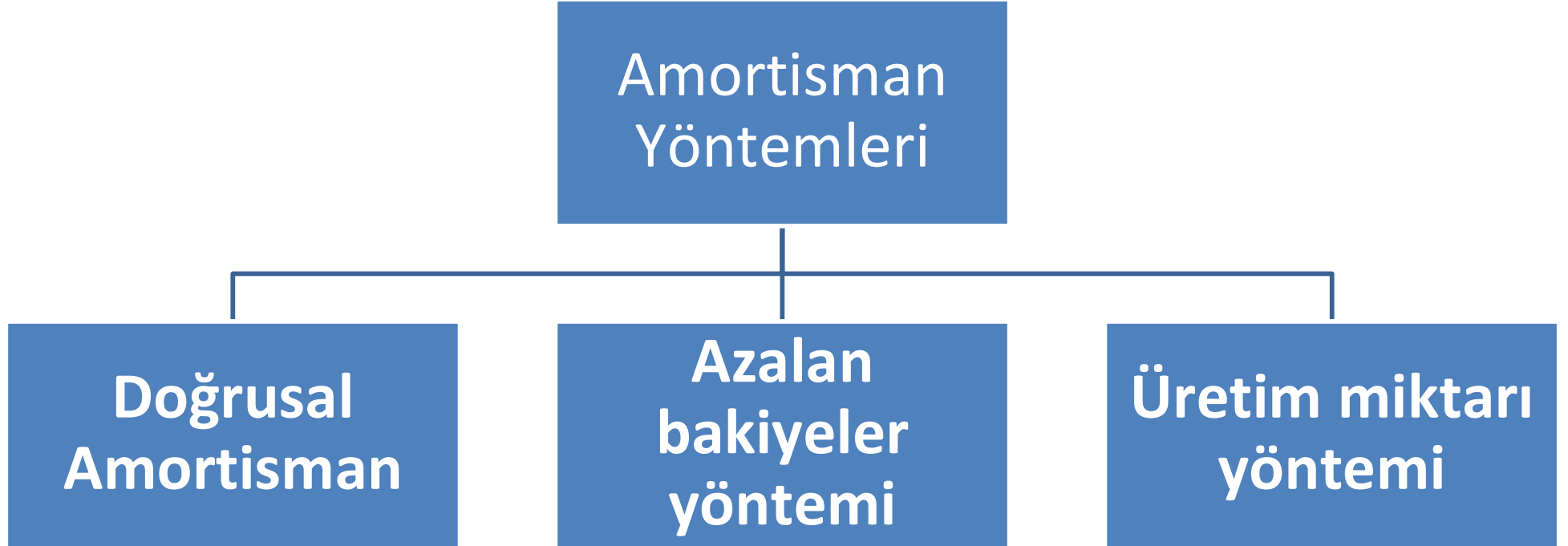
Yeniden Değerleme Karşılığı

		Yeniden değerlendirme karşılığı		
		Hesabının oluşturulması	241,200 PB	1.
		Yeniden değerlendirme sonrası bakiye: 241,200 PB		

AMORTİSMAN

AMORTİSMAN YÖNTEMLERİ

Örnek:

Azalan Bakiyeler Yöntemi

Veri:

Varlığın Maliyeti: 100.000 PB

Faydalı Ömür: 5 yıl

Varlığın Kalıntı Değeri: 11.000 PB

Soru:

Varlığın faydalı ömrü boyunca yıllık amortisman tutarı ne kadardır?

Çözüm:

1. Varlığın amortismanına tabi tutarının belirlenmesi:

$$\text{Amortismanına tabi tutar} = 100,000PB - 11,000PB = 89,000 PB$$

2. Amortisman oranının belirlenmesi:

$$\text{Amortisman Oranı} = \frac{100}{\text{Faydalı Ömür(yıl)}} = \text{sonuç} \times C \text{ (yüzde olarak)}$$

3. Amortisman planının hazırlanması:

Amortisman yılı	Amortisman oranı(%)	Yıllık amortisman= amortismana tabi tutar* amortisman oranı	Amortisman tabi tutar	Defter Değeri
1. Yıl	40	$89.000 * 40 = 35.600$	53.400	64.400
2. Yıl	40	$53.400 * 40 = 21.360$	32.040	43.040
3. Yıl	40	$32.040 * 40 = 12.816$	19.224	30.224
4. Yıl	50	$19.224 * 50 = 9.612$	19.224	20.612
5. Yıl	50	$19.224 * 50 = 9.612$	0	11.000
		89.000		

İlk yıl için varlığın amortisman kaydı

Amortisman Giderleri   35.600

Birikmiş Amortismanlar   35.600

Örnek:

Üretim miktarı yöntemine göre amortisman

Örnek:

Varlığın maliyeti: 40.000 PB

Faydalı Ömür: 80.000 birim

Faydalı ömür boyunca beklenen çıktı hacmi:

- 1. yıl- 35.000 birim

- 2. yıl- 21.000 birim

- 3. yıl- 10.000 birim

- 4. yıl- 8.000 birim

- 5. yıl- 6.000 birim

Toplam: 80.000 birim

Soru: Varlığın her yıla ait amortisman gideri ne kadardır?

Çözüm:

1. Amortisman oranının belirlenmesi:

$$\text{Amortisman Oranı} = \frac{\text{amortismana tabi tutar}}{\text{üretim hacmi}} = \frac{40,000 \text{ PB}}{80,000 \text{ birim}} = 0,5 \text{ PB birim}$$

başına

2. Amortisman planının hazırlanması

Amortisman yılı	Yapılan üretim- birim	Amortisman oranı (birim başına PB)	Amortisman gideri(PB)
1. Yıl	35.000	0,5	35.000x0,5 =17.500
2. Yıl	21.000	0,5	21.000x0,5 =10.500
3. Yıl	10.000	0,5	10.000x0,5 =5.000
4. Yıl	8.000	0,5	8.000x0,5 =4.000
5. Yıl	6.000	0,5	6.000x0,5 =3.000
TOPLAM	80.000		40.000

FİNANSAL TABLO DIŞI BIRAKMA

Varlıklar ne zaman finansal tablo dışı bırakılır?

Elden ıkarıldığında,

Ya da

İlgili varlıktan ekonomik fayda elde edemiyorsa ve ekonomik fayda beklemiyorsa

Varlığın finansal tablo dışı bırakılma sürecinin muhasebeleştirilmesi:

1. Birikmiş Amortismanlar
Maddi Duran Varlıklar
2. Yeniden Değerleme Karşılığı
Dağıtılmamış Karlar
3. Hasılat
Maddi Duran Varlıklar

AÇIKLAMA

Açıklamaların gruplandırılması

Zorunlu açıklamalar

- varlık için değerlendirme temelleri;
- amortisman politikası;
- raporlama döneminin başında ve sonunda ilgili varlığın defter değerinin mutabakatları

İsteğe bağlı açıklamalar

- varlığın sahiplik durumuna ilişkin bilgiler;
- varlığın satın alınması sırasında ya da inşasında defter değerinin içerisinde aktifleştirilen giderler;
- varlıkların edinilmesiyle ilgili sözleşmeye dayalı yükümlülüklerin tutarı; ve
- varlıklarla ilgili kayıplar ve bozulmalar için diğer işletmelerden ve kişilerden tazminat tutarları

PASSFR.EU

A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union